

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

11 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Zadorojnîi Andrei în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 13 februarie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2018, în cauza penală în privința lui:

Sagnic Mihail xxxx,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 15.03.2017 – 13.02.2018;

Instanța de apel: 07.03.2018 - 12.04.2018;

Instanța de recurs: 11.06.2018- 11.07.2018;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 13 februarie 2018, cauza fiind examinată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, Sagnic Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art. 186 alin. (2), lit. d) Cod penal la 1 (un) an 6 (șase) luni închisoare;

- în baza art. 192¹ alin. (1) Cod penal la 1 (un) an 8 (opt) luni închisoare.

Conform art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor stabilite, i s-a aplicat pedeapsă definitivă de 2 (doi) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Sanctiunea cu amendă stabilită în baza sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 04 aprilie 2017, urmează a fi executată separat.

Acțiunea civilă înaintată de către avocatul Stănilă Andrei în numele părții vătămate Naica Ibrahim cu privire la repararea prejudiciului material și moral, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, la 15 ianuarie 2017, aproximativ la ora 19.00, Sagnic Mihail aflându-se în incinta „Centrului Cultural Turcesc” de pe str. xxxx, mun. Chișinău, a sustras cheile automobilului de model „Citroen X – Sara” cu nr/î xxxx, în valoare de 47036 lei, care aparține lui Ibrahim Naica, după ce, ieșind din ograda Centrului, profitând de faptul că nu este observat de

alte persoane, acționând fără scop de însușire, a răpit automobilul indicat, deplasându-se de la fața locului.

Prin acțiunile sale intenționate, Sagnic Mihail a comis infracțiunea prevăzută de art. 192¹ alin. (1) Cod penal - *răpirea mijlocului de transport fără scop de însușire*.

Tot el, la 17 septembrie 2017, aproximativ la ora 16.00, aflându-se în cafeneaua „Creme de la creme”, situată pe str. xxxx, unde activa în calitate de chelner, a sustras pe ascuns de pe un raft din incinta localului o brățară din aur cu masa de 9,5 grame, în valoare de 7600 lei, care aparținea lui Lupașcu Viorel, după ce cu bunul sustras, s-a tănuit de la locul săvârșirii infracțiunii, cauzând părții vătămate Lupașcu Viorel dauna materială considerabilă.

Acțiunile lui Sagnic Mihail au fost încadrate în baza art. 186 alin. (2) lit.d) Cod penal - *sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții considerabile*.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Zadorojnîi Andrei în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea parțială a acesteia, în partea aplicării pedepsei, rejudicarea cauzei cu emiterea unei noi decizii prin care să fie aplicată inculpatului o pedeapsă mai blândă.

În motivarea apelului a indicat că, la aplicarea sancțiunii instanța de fond nu a luat în considerație circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea și anume că, Sagnic Mihail are la întreținere pe mama și fratele cel mic, se caracterizează satisfăcător, prejudiciul este restituit și astfel, în speță sunt întrunite toate condițiile pentru numirea inculpatului a unei pedepse mai blânde, prin aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

3.1. Împotriva sentinței a depus apel și avocatul Stănilă Andrei în numele părții civile, prin care a solicitat casarea parțială a acesteia, în partea respingerii acțiunii civile, rejudicarea cauzei cu emiterea unei noi decizii prin care să fie admisă acțiunea civilă și a dispune încasarea din contul lui Sagnic Mihail în beneficiul lui Ibrahim Halil Nalca, a prejudiciului material în mărime de 44221 lei, a prejudiciului moral în mărime de 30000 lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 1000 lei, cu titlu de cheltuieli pentru efectuarea raportului de examinare tehnică a automobilului.

În motivarea apelului a indicat că:

- instanța urma să admită cerința cu privire la încasarea prejudiciului moral indiferent de faptul că a fost stabilit sau nu accidentul rutier, or, răpirea mijlocului de transport la fel a generat un oarecare prejudiciu moral;

- instanța a menționat că avocatul părții civile nu cunoaște cine este proprietarul mijlocului de transport, însă potrivit informației Comisiei Naționale a Pieței Financiare RM din 16.05.2017 pentru mijlocul de transport de marca Citroen n/î xxxx au fost înregistrate 2 contracte de asigurare, ambele fiind încheiate cu Nalca Ibrahim ca persoană asigurată. Potrivit informației Biroului Vamal Centru din 12.05.2017, persoana care a achitat taxa pentru vinieta la prima intrare a mijlocului de

transport este Nalca Ibrahim, partea civilă. A fost prezentat contractul de asigurare obligatorie încheiat între SA „Alliance Insurance Group” și Ibrahim Halil Nalca, precum și cererea ultimului pentru încheierea contractului de asigurare;

- martorii interogați în cadrul urmăririi penale au menționat că, mijlocul de transport, până la răpire s-a aflat în posesia părții civile Ibrahim Halil Nalca, în acest sens, potrivit mijloacelor de probă existente în dosar rezultă că el a fost posesorul mijlocului de transport de model „Citroen”, n/î xxxx.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2018, a fost respins ca nefondat apelul declarat de avocatul Zadorojnîi Andrei în numele inculpatului și a fost admis apelul declarat de avocatul Stănilă Andrei în numele părții civile, casată parțial sentința instanței de fond, în latura civilă, rejudecată cauza în această parte și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost admisă parțial acțiunea civilă și dispusă încasarea de la inculpat în beneficiul lui Ibrahim Halil Nalca a prejudiciului material în sumă de 44221 (patruzeci și patru mii două sute douăzeci și unu) lei, prejudiciul moral în sumă de 2000 (două mii) lei și 1000 (una mie) lei, cu titlu de cheltuieli de judecată legate de efectuarea raportului de examinare tehnică a automobilului, iar în rest, acțiunea civilă a fost respinsă ca fiind nefondată.

Celelalte dispoziții ale sentinței contestate au fost menținute fără modificări.

4.1 Colegiul penal a reținut că, scopul legii penale privind reeducarea și corectarea inculpatului v-a fi asigurată doar cu aplicarea unei pedepse privative de libertate, la acest capitol lipsind careva împrejurări ce ar indica asupra faptului că aplicarea unui alt tip de pedeapsă sau micșorarea termenului pedepsei închisorii ar fi oportună și proporțională faptelor comise de către Sagnic Mihail.

Doar această categorie și mărime a pedepsei va asigura atingerea deplină a scopului legii penale privind corectarea și reeducarea inculpatului, având în vedere faptul că el a comis infracțiuni contra patrimoniului, mai mult ca atât, anterior a mai comis infracțiuni, care prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 04 aprilie 2017 a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 200 unități convenționale.

Nu au fost reținute afirmațiile avocatului precum că, temei de numire a unei pedepse mai blânde neprivative de libertate, ar constitui faptul că inculpatul a recunoscut vinovăția în comiterea faptelor incriminate, are grijă de mama sa și de fratele minor, cauza penală fiind examinată în procedură simplificată în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, acesta căindu-se sincer de cele comise, or, pedeapsa se consideră echitabilă când aceasta impune inculpatului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți perturbate prin infracțiune.

Colegiul penal a constatat că, instanța de fond la aplicarea pedepselor urma să aplice prevederile art. 85 alin.(1) Cod penal și art.87 alin.(2) Cod penal, fapt omis de către instanță la numirea pedepsei definitive, prin adăugarea în întregime sau parțial la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecută a pedepsei stabilite de sentința anterioară, însă la etapa actuală de examinare a cererii de apel este inadmisibilă de drept a dispune aplicarea art. 85 alin.(1) Cod penal și art.87 alin.(2) Cod penal.

Or, în conformitate cu prevederile art. 410 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel soluționând cauza, nu poate crea o situație mai gravă pentru persoana care a declarat apel, astfel că la examinarea cererii de apel declarată de către avocatul inculpatului, instanța de apel nu poate agrava situația ultimului în propriul apel, în lipsa cererii de apel declarate de către procuror.

Reieșind din cele menționate, Colegiul penal a constatat că, argumentele din apelul declarat în numele inculpatului sunt neîntemeiate, iar motivele aduse în susținerea temeiurilor invocate nu au fost reținute.

Totodată, Colegiul penal a considerat ca fiind eronate concluziile instanței de fond privind respingerea acțiunii civile, deoarece instanța de fond eronat a ajuns la concluzia de a respinge acțiunea civilă din motiv că nu se cunoaște cine este proprietarul automobilului de model „Citroen X – Sara” cu nr/î xxxx, or, acțiunea civilă a fost înaintată de posesorul legal al automobilului care este Ibrahim Halil Nalca, care prin ordonanța din 07.02.2017 a fost recunoscută ca parte civilă (vol. I, f.d.11), iar potrivit răspunsului eliberat de Biroul Vamal Centru nr.5247 din 12.05.2017, se constată că la 30.07.2015, Nalca Ibrahim Halil a achitat taxa pentru vinieta la prima intrare a mijlocului de transport de marca „Citroen” cu nr/î xxxx (vol. III, f.d.91).

Tot, prin informația eliberată de Comisia Națională a Pieței Financiare nr.04-1330 din 16.05.2017, se constată că pentru mijlocul de transport de model „Citroen” cu nr/î xxxx au fost înregistrate două contracte de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto pe numele lui Nalca Ibrahim Halil (vol. III, f.d.90).

Astfel, partea civilă Ibrahim Halil Nalca fiind posesor de bună credință a automobilului de model „Citroen X – Sara” cu nr/î xxxx, este în drept să înainteze acțiune civilă împotriva lui Sagnic Mihail privind repararea prejudiciului cauzat în urma comiterii infracțiunii, iar potrivit materialelor cauzei rezultă că, în urma infracțiunii comise părții civile i s-au cauzat suferințe psihice în urma răpirii automobilului, după care și accidentării acestuia de care este responsabil inculpatul.

Ținând cont de gradul de vinovăție și suferințele cauzate, Colegiul penal le-a considerat întemeiate doar în parte, considerând că suma de 2000 lei este una echitabilă în raport cu cele comise, cu suferințele psihice a părții civile în legătură cu infracțiunea comisă de inculpat.

5. Împotriva hotărârilor în numele inculpatului a declarat recurs ordinar avocatul Zadorojnîi Andrei, solicitând casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie aplicată pedeapsă conform

art. 90 Cod penal.

În motivare recursului a indicat că, în speță sunt întrunite toate condițiile pentru dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei aplicate lui Sagnic Mihail, care își va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului și totodată, instanța de apel eronat a admis parțial acțiunea civilă, deoarece nu s-a stabilit cine este proprietarul automobilului de model „Citroen X Sara”, iar partea vătămată nu deține nici un document asupra acestui automobil.

6. Referință pe marginea recursului a depus procurorul care s-a pronunțat pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece pedeapsa numită inculpatului este una echitabilă pentru infracțiunile săvârșite.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia conform prevederilor art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, care stipulează că *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că acesta este vădit neîntemeiat.*

Potrivit recursului declarat autorul invocă ca erori de drept pct. 6) și 10) alin. (1) al art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, însă din textul acestuia reiese că avocatul critică pedeapsa aplicată inculpatului de către instanțele de judecată, ceea ce cade sub incidența pct. 10), conform căruia *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

În acest sens, Colegiul reține, că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului și critică decizia instanței de apel numai cu referire la pedeapsa stabilită solicitând aplicarea art.90 Cod penal.

Analizând temeiul invocat, în raport cu circumstanțele și materialele cauzei, Colegiul consideră că, în prezenta speță acesta nu și-a găsit confirmarea, iar atât instanța de fond, cât și cea de apel la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului și-a motivat just soluția adoptată, ținând cont de prevederile art. art. 61,75, 84 alin. (1) Cod penal. Pedeapsa stabilită inculpatului este echitabilă, legală și bine individualizată, aplicată în limitele fixate în partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale ale aceluiași Cod, ținându-se cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motivul acestuia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile

și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei și cuantumului pedepsei. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolelor din Codul penal, în baza cărora a fost condamnat inculpatul și prin urmare, instanța de apel corect a ajuns la concluzia că scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate în privința lui Sagnic Mihail poate fi atins doar prin stabilirea pedepsei sub formă de închisoare.

În ce privește argumentele apărătorului cu privire la posibilitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, Colegiul le consideră neîntemeiate, deoarece analizând decizia atacată, se constată că atât instanța de fond cât și cea de apel și-au motivat soluția în ce privește stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă în privința inculpatului, concluzionând că nu este rezonabilă aplicarea pedepsei condiționate.

Subsidiar, Colegiul penal relevă că, textul art. 90 alin. (1) Cod penal, prin sintagma „*poate*”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme. Acest fapt rezultă și din prevederile legale, care stipulează că: „*Dacă... instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei... indicând numai decât în hotărâre motivele...*”.

Astfel, din examinarea condițiilor în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facilitate pe care instanța de judecată este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

Raționamentul instanței de a suspenda executarea pedepsei depinde, de rând cu celelalte circumstanțe ale cauzei, de personalitatea vinovatului, de comportamentul acestuia anterior și după săvârșirea infracțiunii, în timpul urmăririi penale sau al judecării.

Reieșind din cele expuse supra, din materialele cauzei, instanța de recurs conchide că, concluzia instanța de apel referitor la stabilirea pedepsei privative de libertate în privința inculpatului este legală și întemeiată, deoarece aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal va face imposibilă atingerea scopului pedepsei penale de corectare și reeducare a lui Sagnic Mihail, cu atât mai mult că ultimul nu este la prima abatere de nerespectare a legii.

Prin urmare, Colegiul concluzionează că instanța de apel a pronunțat o decizie legală, întemeiată și motivată prin menținerea soluției instanței de fond, care a aplicat în privința inculpatului o pedeapsă privativă de libertate, pedeapsă care răspunde scopului de corectare și reeducare a inculpatului prevăzut de art. 61 Cod penal și care va duce la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale, argumentul invocat de recurent privind aplicarea pedepsei non privative de libertate devenind vădit neîntemeiat.

Referitor la critica avocatului privind admiterea parțială a acțiunii civile, instanța

reține că, instanța de apel corect a ajuns la concluzia de a dispune încasarea de la inculpat în beneficiul părții vătămate a prejudiciului material în sumă de 44221 lei, prejudiciul moral în sumă de 2000 lei și 1000 (una mie) lei în calitate de cheltuieli judiciare, or, materialele cauzei confirmă faptul că acțiunile lui Sagnic Mihail au cauzat prejudicii anume lui Nalca Ibrahim Halil, care a și fost recunoscut în calitate de parte civilă prin ordonanța din 07.02.2017, iar potrivit răspunsului eliberat de Biroul Vamal Centru nr.5247 din 12.05.2017, se constată că la 30.07.2015 Nalca Ibrahim Halil a achitat taxa pentru vinieta la prima intrare a mijlocului de transport de marca „Citroen” cu nr/î xxxx și conform informației eliberate de Comisia Națională a Pieței Financiare nr.04-1330 din 16.05.2017, se constată că pentru mijlocul de transport de model „Citroen” au fost înregistrate două contracte de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto pe numele lui Nalca Ibrahim Halil.

În consecință, Colegiul conchide că hotărârea recurată corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, este întemeiată, iar temeiurile invocate nu persistă în cauză. Argumentele invocate de recurent nu au suport probatoriu și contravin probelor administrate și prin urmare, prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursului declarat, pe motiv că acesta este vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Zadorojnîi Andrei în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2018, în cauza penală în privința lui Sagnic Mihail, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 08 august 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun